

an Do It!

»Rosie the Riveter« gjørdist eitt mentanarligt ikon fyri arbeiðandi amerikanskar kvinnur undir øðrum verðaldarbardaga. Nú verður hon stundum nýtt sum sýmbol fyri kvinnurættindi um allan heimin

Visti tú?

52,4% av kvinnunum og 13,5 % av monnunum í Føroyum arbeiða niðursetta tíð

Skilnaðurin millum menn og kvinnur á arbeiðsmarknaðinum gerst tó greiður, tá hugt verður nærri at hvussu nógv arbeiða niðursetta tíð. Her eru føroysku kvinnurnar næstan evropameistarar, og helmingurin – ella 52 prosent – av teimum arbeiða færri enn 35 tímar um vikuna, meðan einans 13,5 prosent av monnunum arbeiða niðursetta tíð. Katrin Kallsberg heldur taluna vera um siðbundin familjumynstur, sum framvegis gera seg galdandi.

– Í Føroyum leggja kvinnurnar framvegis nógv størri tíð í húsligu skyldurnar og børnini enn menninir gera. Tað er ringt at spáa um hvørjar orsøkirnar eru til tað, men tað kann hugsast at hava nakað at gera við forsyrkjara-leiklutin hjá traditiónnella fiskimanninum, sum hevur hingið við. Menninir hava verið nógv burturstaddir, meðan kvinnan hevur havt eitt húski at taka sær av. Ein leivd frá tí tíðini kann vera, at kvinnurnar framvegis raðfesta húsligu skyldurnar fram um eina fulla arbeiðsviku, og tískil arbeiða niðursetta tíð, sigur hon.

Avleiðingin fyri kvinnurnar er, at tær møguliga ikki eru fremstar í huganum hjá eini setanarnevnd, tá ið stjóraevni skulu finnast. Við øðrum orðum verður familjan verður raðfest fram um fulltíðararbeiði, sum var tað neyðugt fyri kvinnur at velja annað, heldur enn at rúma báðum.

Mugu byrja tíðliga

Katrin Kallsberg vísir á, at ein hugburðsbroyting krevst, skal tað verða vanligari við kvinnum í stjórasessum. Hugburðsbroytingar taka drúgvu tíð, og av tí sama er týðningarmikið at samfelagið ikki læsir fólk í siðvandar kynsleiklutir, men heldur hyggur at einstøku dygdunum hjá fólk.

– Tað er sera týðningarmikið, at vaksin fólk eru tilvitað um førleikarnar hjá einum barni, framum at fyrihalda seg til barnið út frá siðvandum kynsleiklutum. Børn eru ógvuliga sinnað at liva upp

til krøvini frá vaksnum fólki í sínum lívum, og verða krøvini lögð til rættis eftir kyni, fer barni sannlíkt at leggja seg eftir tí. Við øðrum orðum kunnu vit – uttan at ætla tað – vera við til at avmarka barni vegna sítt kyn. Tá syrgja vit óbeinleiðis fyri, at mannfólk eru undirumboðaðir innan umsorganarøki og kvinnur innan vinnuliga virksemin, sigur forkvinnan í Javnstøðunevndini.

– Tískil er eingin ivi um, at kvinnur í stórum stjórstørvum verða týðandi fyrimyndir fyri yngra ættarliðið av kvinnum. Tær vísa, at tað ber til at seta sær mál um at røkka tyngstu størvunum, uttan at teirra kyn og familjulív setir teimum nakrar forðingar, sigur Katrin Kallsberg.

Fjølbroyni er týðningarmikið

Forkvinnan í Javnstøðunevndini heldur fast við, at kvinnur ikki skulu setast vegna sítt kyn, men fyri fakligar dygdir innan sítt yrki. Sambært henni er tó ógvuliga týðningarmikið, at bæði kynini eru umboðað í leiðandi størvunum, tí tað letur dyrnar upp fyri fjølbroyttari hugsunarhátti á arbeiðsplássum.

– Hugsu vit um arbeiðsfjöldina sum ein samlaðan »talentmassa«, tykist tað beinleiðis býtt at minka um evnini til stjórasessinar. Hava vit einans konufólk ella mannfólk í huga til eitt ávíst starv, útiloka vit samstundis helvtina av talentmassanum, sigur Katrin.

Sambært henni tykist tað oftast soleiðis, at ein arbeiðsgevni hevur lættari við at seta fólk í starv, um tey hava nógv til felags. Vansin verður tá, at mannfólk kanska seta onnur mannfólk í starv, ið minna nógv um seg sjálvar og øvut. Verður arbeiðsfjöldin einsrættað á einum arbeiðsøki ella innan eina vinnugrein, er nýhugsan ógvuliga ósannlík.

– Í sjálvum sær gevur kvinnan ikki nakað øðrvísi til eithvørt starv. Fær kvinnan fótin inn um hurðina á einum mansdomineraðum arbeiðsplássi, so sleppa øðrvísi sjónarmið frammat. Tað snýr seg um at fáa fjølbroyttari starvsfólkasamanseting, sum kann lyfta øll arbeiðspláss upp á eitt hægri stig, sigur Katrin Kallsberg.

Meir um evnið á næstu síðu

Í Føroyum leggja kvinnurnar framvegis nógv størri tíð í húsligu skyldurnar og børnini enn menninir gera. Tað er ringt at spáa um hvørjar orsøkirnar eru til tað, men tað kann hugsast at hava nakað at gera við forsyrkjara-leiklutin hjá traditiónnella fiskimanninum, sum hevur hingið við

Katrin Kallsberg, forkvinna í Javnstøðunevndini